

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Folyóirat: Félévre 6 K, negyedévre 3 K — f.
 Vidéken: " 8 K, " 4 K 50¢.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint,
 az udvarban hátul.

Burián küldetése.

Puhatolozások a koalíció-nál.

A Tisza kormány felmentése.

A holtpontra jutott válságban báró Burián István közös pénzügyminiszternek Budapestre való érkezése ígér valamelyes fordulatot. Annyit már ma kétségtelenül megállapíthatunk, hogy Burián közreműködésétől a válságnak gyors és végleges megoldását remélni nem lehet. A közös pénzügyminiszter küldetésének egészen más a célja. Beavatott forrásból tudjuk, hogy báró Buriánt azért küldte a felség Budapestre, hogy a szövetséget balpártoknak úgy a katonai, mint a gazdasági kérdésekben való álláspontját tisztán és határozottan megismerje.

Burián báró tegnapelőtt este érkezett a fővárosba s a Hungária szállóban vett lakást. Az est folyamán megjelent a Nemzeti Kaszinóban, hol néhány politikussal találkozott, missziójának céljairól azonban semmiféle nyilatkozatot nem tett. Ma délelőtt tíz órakor kocsiárral a báró s a koalíció vezérőlbizottóságának minden tagjánál leadta névjegyet.

A király megbízottjának, mint említettük, egy feladata van csupán: Érintkezésbe lépni a koalíció vezérőlbizottásával s meghallgatni a kibontakozásra vonatkozó véleményüket. Burián első sorban Kossuth Ferencel, mint a szövetséget balpártok vezérével óhajt tanácskozni. Minthogy azonban Kossuth Ferenc a Schweidel-szobor leleplezésére Zomborba utazott, ma esténél előbb a találkozás nem történhet meg. Amíg pedig Kossuth Ferencel nem beszélhet Burián, más politikust nem óhajt felkeresni politikai diskusszió céljából.

Mindazok, akik Burián küldetésétől a válság megoldását várják, csalódnai fognak. A dolgok még nem érettek meg annyira, hogy a bécsi udvar végső elhatározásra szánhatta volna magát. A király megkapta a képviselőházi többség feliratát s mielőtt arra választ küldene, Burián utján óhajtja megtudni, hogy mit is akar voltaképpen a koalíció.

A felirat szövege — ez a legújabb bécsi kifogás — némely részeiben homályos s nem lehet belőle kétségtelenül megtudni, hogy egyes kérdésekben mit követel a többség s viszont más dologban mennyi eredményre hajlik. Buriánnak tehát úgy katonai, mint gazdasági kérdésekben meg kell tudni a

többség álláspontját, amelyhez feltétlenül ragaszkodik a koalíció.

Azok a kombinációk, hogy esetleg Burián vállalna kabinet-alakítást, merőben alapnéküliek. A király küldötte maga jelentette ki a következőket:

— Teljesen ki van zárva az, mintha én arra volnék hivatva, hogy kormányt alakítsak. Én a szövetséget ellenzékhez jöttem külön küldetésben s a szabadelvűpárttal, mely ma már nem többségi párt, tárgyalni valóm nincsen. Természetesen katonai és gazdasági kérdések fogják dominálni a tárgyalásokat, a részletekről azonban nem szólhatok.

Beavatott kormánykörökben, a hol teljesen tisztában vannak báró Burián körülményeivel, föltétlenül meg vannak győződve arról, hogy Burián missziója sem fogja meghozni a kívánt békés megoldást. Ezekben a körökben ugyanis jól tudják, hogy mi az udvarnak és főleg a koronának az álláspontja. Az igaz, hogy szó van a magyar ezrednyelv behozataláról, de ez a kérdés még csak a felsőbb katonai körökben képezi megbeszélés tárgyát, ez az ügy roppant kezdetleges stádiumban van. A jelvény- és zászlókérdésnek a nemzeti követelések tekintetében való megoldására is törtétek már kezdeményező lépések s

Ebéd előtt.

Latoire ur megszokta, hogy amikor a hivatalból hazajön — pontosan 7 órakor — a leves az asztalon van, a felesége pedig, ez a bájos asszonyka, akinek finom eleganciája és derült szelleme sehogy sem illt a nyolcszáz frankos lakás egyszerű keretébe, vidám jókedvvel deríti fel a férj komoly lelkét, amelyet a hivatalos akták és a napi bosszúság elkomorított.

Ezen a mai estén rendkívüli dolog történt, ami sohasem szokott előfordulni, pedig már három év óta volt férj és feleség... A menyecske hét órakor nem volt otthon. De fél nyolckor sem. S amikor az óra a nyolcat is elütötte és madame Latoire még mindig késett, a férj aggodalmi elérték a legnagyobb fokot.

— Mikor távozott hazulról? — faggatta most már harmadszor a kis cseléd-leányt.

— Fél öt se volt még egészen, uram.

— Azt sem mondta hova ment?

— Nem, uram... Én csak annyit tudok, hogy egy ember levelet hozott mada-

menak, mire madame egyszerre nagyon idegessé lett, azután sietve magára kapta a felöltőjét, meg a kalapját — és elsietett.

— De valamit mégis csak mondott!... gondolkozzék, mit mondott akkor, amikor elment?

— Nekem semmit sem mondott... azaz... csak annyit hallottam, amikor a levelet elolvasta, így kiáltott: lehetetlen!

Latoire ur homlokán verejték gyöngyözött. Százszor is ablakhoz futott, majd meg a lépcsőházba; de mindannyiszor csalódva jött vissza az ebédlőbe, amelyet hosszú léptekkel méregetett.

Az egész dolog olyan misztikus volt, hogy a legrettenesebb föltevések ébredtek lelkében.

— Csak nem érte valami szerencsétlenség?...

S már látta imádott feleségét, amint véresen emelték ki egy kocsni kerekei alól; a nép összefut az utcán, hamar orvos is akad... Brr! nem, nem! ilyen csapást nem küldhet rá a végzet.

Az óra felet ütött. Latoire ur ijedten rezzent össze.

— Fél kilenc... ez már igazán aggasztó.

Pedig nemsokára kilenc óra is lett, majd fél tíz. Az ebéd kihűlt a konyhában s a cseléd elaludt a szenesládán.

— Bizonyosan valami barátnőjéhez ment, ahol társaság volt és ott marasztalták, — így próbálkozott Latoire lecsillapítani izgatott gondolatait.

Hanem a gyánu nem akart lecsillapodni.

Hiszen akkor értesített volna! Lehetetlen, hogy megfeledezzék rólam.

Végre egy ötlete támadt.

— Elmegy a rendőrségre. Hátha baja támadt s ott utbaigazítást adhatnak? Igen, igen, azonnal oda megyek.

A bobiskoló cseléd riadtan pattant fel, amikor a gazdája rászólt, hogy segítse rá a felöltőjét. És Latoire ur épen gombolkozott, föltette a kalapját, amikor az előszoba ajtaján egyszerre megszólalt a csengő.

Ez a hang a boldogság szava volt. No végre!...

Maga futott oda, ajtót nyitni... Egy idegen ur állott vele szemben.

Csipkefüggönyöket

legszebben tisztít
Hrabéczy Antal
 Debrecen, Széchenyi-u. 42.

talán katonai téren elérhetőek ezek az eredmények.

Ismételjük, úgy az ezrednyelv, mint a jelvények dolga egyáltalán nem érett még meg annyira, hogy a gyors megegyezés alapjául szolgálhatna. Ami pedig a gazdasági kérdéseket illeti — erről úgy vélekednek kormánykörökben, hogy itt a jelenlegi állapotnak semmiféle változtatásába nem akar belemenni az uralkodó. Hivatkoznak a Reichsrathnak ez irányban elfoglalt ismert álláspontjára, mely szerint a vámtarifa s a német kereskedelmi szerződés megkötése miatt a helyzeten változtatni nem lehet.

A bécsi udvar különben rideg zárkózottsággal van teli a magyarok követeléseivel szemközt. Katonai téren hivatkoznak a *kilencesbizottság* programjára s annak a megvalósítását tűzik ki cél gyanánt. Ez a program is — mely nemzeti szempontból egy fabatkát sem ér — a *véderőtvény reformjához van kötve*. Bécs tehát semmit sem akar adni, de viszont ragaszkodik a véderőreformhoz s azt szeretné, hogy a nemzet hallgatással tűrje folytonos sarcolását.

Burián küldetésétől egyáltalán semmi jót nem várhatunk. Arra szolgál csupán, hogy a nemzet és Bécs között való ellentétet jobban kiélezze. Nem közeledést hivatott elősegíteni, hanem az ellenségeskedést szítani s a gyűlölködés magvait elhinteni. Nem mondjuk, hogy Burián, aki magyar ember, ennek tudatában jött a fővárosba, de hogy a bécsi intrikusok rejtett célja ez, az több, mint bizonyos.

A függetlenségi párt tekintélyesebb elemei nem biznak Burián missziójának sikerében. Maga gróf Apponyi Albert is úgy vélekedik, hogy Buriánt csak azért küldték le, hogy időt nyerjenek a halogatás-

hoz. A dolog vége Apponyi szerint az lesz, hogy valami ideiglenes ügyvezető kormányt állítanak a mostani helyébe. Az új kormány bemutatkozása első napján megkapja a bizalmatlansági szavazatot s azt nyomban követni fogja a Háznak hosszabb időre való elnapolása.

Tisza fölmentése.

Gróf Tisza István legutóbbi bécsi audienciája alkalmával, amint ismeretes, újból kérte állásától való fölmentését. A király ezt kilátásba is helyezte s Tisza és bizalmas környezete meg volt győződve arról, hogy e fölmentés e hét végén, tehát ma, vagy holnap megtörténik. Időközben azonban valami változás állhatott be, mert a nemzetnek hő kívánsága, hogy a hazafiatal, erőszakos kormány mihamarabb hagyja el a helyét; úgy látszik, még nem következik be.

Nem tudhatjuk az okát annak, hogy miért késik megint a Tisza-kormány fölmentése, de az tény, hogy **mag a miniszterelnök se bízik már ahhoz, hogy néhány napon belül megkapja az obsitot**. Pedig a nemzet már nagyon várja ezt a napot, melyen a kormány bukása fölött való öröme teljessé válik.

— Ugy látszik, a fölmentésem nem megy oly simán, mint gondoltam — jegyezte meg Tisza ma délelőtt.

Ez pedig rossz jel. Arra enged következtetni, hogy Tisza szolgálataira még számítanak Bécsben. De ez is hamar elválí s betekintethetünk majd a bécsi színpad kulisszái mögé, hol gonosz intrikusok készülődnek a játékra.

Burián küldetése.

Egy politikus, akinek alkalma nyílt Burián báróval beszélgetni, Burián küldetéséről így nyilatkozott a Debreczeni Ujság tudósítója előtt:

— Ugy tudom, hogy báró Burián budapesti tartózkodását három-négy napra tervezi. Az a szándéka, hogy vasárnap, legkésőbb hétfőn visszatér Bécsbe s referál a felsőnek utja és tárgyalásai eredményéről. Burián a politikai misszióra csak kelleetlenül

vállalkozott. Kötelességévé tették, hogy menjen le a magyarok közé és ő jött. Arról, hogy küldetése és fáradozása valóban teljes sikerrel jár, nem gondolkodik optimisztikusan. Inkább abban bizakodik, hogy valami eredményt sikerül elérnie. És ez nem lehetetlen. Elvégre, ha esetleg arról lenne szó, hogy a koalíció vegye át a kormányt, a nélkül, hogy a fölliratban foglalt követelések teljesedése nyomban bekövetkezzék, de azzal, hogy a korona és a nemzet többségének álláspontja közötti differenciák összeegyeztetése az új kormányelnök föladatává tétetik, lesznek a koalícióban, a kik a királyi ajánlatot megfontolandónak fogják tartani. A tanácskozás eredményének kár lenne elébe vágni. A koalíciónak Kossuth Ferenc a vezére s addig, míg a királyi küldött vele nem értekezett s ő a koalíció vezérő bizottságának a királyi üzenetet be nem jelentette, érdemben nem célszerű állást foglalni. Az ellenzéknek egy elve van: *semmiről le nem mondani*. Ehhez a koalíció vezérő bizottságának többsége törhetlenül ragaszkodik. Az a fenyegetőzés, hogy Burián báró az uralkodó utolsó kísérletezése és hogy ha a missziója meghiusul, utána az alkotmány felfüggesztése következik, nem vehető komolyan. Bánffy Dezső báró, amikor a nagy obstrukció szorongatta, azt mondotta, hogy ő az utolsó alkotmányos miniszterelnökünk. Széll Kálmán is folytonosan ezzel rémitgette az obstrukció ellenzékét s lám egyikük után sem következett el az özvív. Ha Burián missziója meghiusul, majd jön más, aki alkuszik, aki tárgyal...

POLITIKAI HIREK.

A képviselőház első ülése hétfőn, a hó 22-én lesz és ezen csak a legközelebbi szerdai ülés napirendjét állapítják meg. A szerdai ülésen Kossuth Ferenc és Holló Lajos indítványokat jegyeznek be az indítványkönyvbe, melyeket néhány nappal később, a kérvények letárgyalása után fognak indokolni. Az indítványok a gazdasági kérdésre és ezzel kapcsolatban a vád alá helyezésre vonatkoznak.

Gróf Tisza István miniszterelnök ma reggel Gesztről visszaérkezett Budapestre. Délelőtt negyed kilenc órakor a miniszterelnökségben levő dolgozószobájában a folyó ügyek elintézéséhez fogott s egész délelőtt egyedül maradt.

Az általános titkos választói jog.

Szociálisták gyűlése.

Budapest, május 18.

A magyarországi szociáldemokrata párt vezetősége vasárnap délután három órára a Tattersalba népgyűlést hívott össze. A pártvezetőség nagy agitációt fejtett ki a népgyűlés érdekében és bizonyos, hogy a párt hívei impozáns tömegben fognak vezéreik politikai állásfoglalása mellett tüntetni.

A napirend első pontja a *politikai helyzet*. A pártvezetőség Garbai Sándort, a kömüvesek szakegyletének titkárát bizta meg a tárgy előadásával. A szónok a népgyűlésnek azt fogja ajánlani, mondja ki, hogy az *általános titkos választói joghoz tántoríthatlanul ragaszkodik*, hogy elítéli az ellenzéki vezetőknek azt az álláspontját, hogy az *általános titkos választói jogért csak elvben küzd* s hogy nyomban az új kormány megalakulása után, annak bemutatkozása napján *tüntető felvonulást rendez az országgyűlés előtt*.

— Latoire ur itthon van? — kérdezte.

— Igenis, tessék, én vagyok ...

Az idegen belépett s nyomában egy másik, akit eddig nem láthatott Latoire az ajtó mögött.

A két férfi láttára Latoire minden vére a lábába szállt.

— Boosánat, uram, négy szem közt kell önnel beszélünk ...

A két urat bevezették a szalonba. Latoire ur ittásként támolygott utánuk. Ugy megriadt, hogy beszélni sem tudott. Most egyszerre kifakadt belőle a szó:

— A feleségem ... valami szerencsétlenség történt vele? ... Istenem, hát beszéljenek már ... kicsodák maguk?

A két ur bemutatkozott:

• — Bricane rendőrbiztos vagyok s ez a társam, Lederec ... Kinos hírrel keressük fel uraságodat.

— Meghalt! ... elgázolta egy kocsi! Óh szegény Lucienne ... imádozt kis feleségem!

Latoire ur sirva esett össze.

— Legyen erős, uram, — vigasztalta, — az egyik látogatója. Madame nem halt meg, sőt meg sem sebesült ...

— Nem ... halt? ... sebesült? — hebegte Latoire.

— Nem, uram. Madame sértetlen s az egészsége is tökéletes ...

— Akkor hát minő szerencsétlenséget jelentenek önök nekem?

Baricane ur pillanatig habozott, mintha félne a valósággal előállni; de aztán kénytelen volt elmondani:

Mme Latoire egy órával ezelőtt agyonlőtte a rue de Balsac-ban vicomta de Larochelle urat és egy hölgyet, a kinek a kiletét eddig nem lehetett megállapítani ... Mme de Latoire, a kit természetesen a rendőrség letartóztatott, azzal indokolja véres tettét, hogy szerette a vicomtet s egy év óta a kedvese volt, míg most rájött, hogy megcsalja. Sziveskedjék uram velünk jönni, mert a felesége látni kívánja önt s a nehéző órában az ön vigasztalására van szüksége.

Pierre Decourcelle.

„Csokonai” acél és nickel **Kurián Gyula** órásnál, Debreczen, **Órák csakis** Piacz-utca 42. szám.

Miután azonban lehetséges, hogy a legközelebbi kormány csak ideiglenes, csak átmeneti kabinet lesz, a szociáldemokrata párt ez ellen az átmeneti kabinet előtt nem tüntet. A szociálisták megvárják, hogy a végleges parlamentáris kormány uralomra lépjen és ezzel szemben a legszélsőbb fegyverek alkalmazását fogják igénybe venni.

VIDÉK.

Öngyilkosság. Celldömölkéről jelentik nekünk: Papp János, egykori jómódu egyházaskassói lakos az istállóban agyonlőtte magát. Feleségét azzal vádolta, hogy újszülött gyermekének nem ő az apja és ez a gondolat kergette a halálba.

A kápolnai hősök emléke. Eger város polgársága az idén is kegyelettel ünnepeli meg a kápolnai hősök emlékét. Kivonul ebből az alkalomból a kápolnai csatasíkra ifju és öreg, férfi és nő, szegény és gazdag egyaránt, hogy áldozzon a nagy idők nagy emlékének. A hazafias ünnepet gyászisteni tisztelet előzi meg, amelyen Sebestyén Ferenc nyug. lelkész, az 1848—49-dik szabadságharc ősz honvédja mond misét az elesettek lelkiüdvéért. Mise végeztével a honvéd-emlékhez vonul az ünneplő közönség, a hol dr. Samassa János országgyűlési képviselő mond ünnepi beszédet.

Zendülő község. Néhány nappal ez-előtt Magyar-Fenes községben, a község erdőre meggyilkolta egyik társát. Midőn a község lakói a gyilkosság hírére vették, óriási izgalom támadt. Kapával, ásóval felfegyverkezve csoportosultak a községháza előtt és követelték a gyilkos kiadását, akit megakartak lincselni. Csak nagy nehezen sikerült Gombos Ágost községi jegyzőnek a népet lecsendesíteni és szétoszlásra bírni. A gyilkost a csendőrség letartóztatta és a kolozsvári ügyészséghez kísérte.

Imádság a politikában.

Zarándokut Mária-Besnyőre.

Csupán a legsúlyosabb rázkódtatások idején szokott megtörténni, hogy a politika a tömegekből vallásos érzéseket vált ki. Zarándokutak — nemzet-politikai mellékizzel — már többször szerepeltek a magyar törtélemben, minden esetben annak jeléül, hogy az ország válságos helyzete a nép köztudatába ment át. Bármilyen szempontból is tekintünk a felekezeti vallásosságot avagy az egyesek politikai meggyőződését, mindenképpen jellemző dokumentumnak kell tekintenünk azt a felhívást, amelylyel Jézus-társasági atyák zarándok-utra szólítják föl a keresztény férfiakat Mária-Besnyőbe a Regnum Marianum királynőjéhez.

A régi hagyományokból eredő felhívás így hangzik:

Drága magyar hazánk egét komor felhők borítják, csak nem tud áttörni rajta egy éltető nap-sugár. Óseink ily válságos pillanatokban Nagyasszonyuktól kértek segítséget és a Szűz Anya

sohasem hagyta cserben Szent István örökét. Sokszor az imádság döntötte el a csatát. Mi magyar katolikusok most is szorongó szívvel csüggünk édes hazánk jövőjén. Bizunk az imádság erejében, bizunk Nagyasszonyunk hatalmas pártfogásában, épp azért rendezzük e negyedik férfi-zarándoklatot Mária-Besnyőre Bóta Ernő Jézustársasági atya vezetése mellett.

Ajánljuk föl édes hazánkért az ily zarándoklattal járó fáradságot, nélkülözést és az áldás nem marad el.

Mária-Besnyőben nem fog találkozni az egész nemzet, — de a magyar imádság intenciójával közösséget vállal minden magyar ember.

A VÁROSHÁZARÓL.

Városi muzeum szombaton a rendezés miatt, egész nap zárva lesz, vasárnap pedig csak meghívott vendégek nézhetik meg.

Az építési bizottság ülése.

Debrecen építkezési tervezete.

Debrecen, május 19.

Debrecen város építkezési bizottsága tegnap délután Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt ülést tartott, a melyen jelen voltak: Kovács József polgármester, Körner Adolf, dr. Magoss György, dr. Fejér Ferenc, dr. Kenézy Gyula, dr. Szánthó Samu, Debreceni Jenő, dr. Tüdős János, Berger Jenő, Aczél Géza, Tóth István, Szikszay Lajos, Győry Károly, Vinnay Géza, dr. Balkányi Miklós, Pálffy Gábor stb.

Aczél Géza főmérnök előterjeszti a mérnöki hivatal által előterjesztett város és utca rendezési tervezetet.

A tervezetet, mely mintegy 2 és fél méter magas és 2 méter széles térképet mutat be, a terem falára kifüggesztették.

Annak megtekintése után megindult a vitaközlés.

Dr. Tüdős János hosszabb beszédben foglalkozik Debrecen jövőjével az építkezések terén. A város szabályozási tervét ő is óhajtja, de a város belső területére lehetetlen ilyen radikális nagy változásokat előidézni tervet keresztül vinni. A belső területen tehát alkalmazkodni kell a mai viszonyokhoz és területekhez. E mellett azonban természetesen nem zárkozunk el a fokozatos fejlődéstől.

Domahidy Elemér kijelenti, hogy vagy van a városnak építési terve, vagy nincs. Ha van, akkor eltérni nem lehet attól még erősebb követelésekre sem. Ha pedig eltérünk a szabályozási tervtől s olyan építkezéseket engedünk, mely a tervezett építkezési és utcavonalától eltér, akkor zürzavar fog beállani.

Dr. Tüdős János megjegyzi, hogy partialis végrehajtást lehetetlennek tart gyakorlati keresztülvitel mellett.

Dr. Fejér Ferenc: Az építkezési szabályrendelet tervét el kell készíteni és pedig a város egész területére vonatkozólag, ne csak egyes körzetekre nézve. Hiszen ezért nem lesznek rettenetes költségek, mert az adott körülményekkel mindenkor számolni fognak. A kisajátítási költségek precízra lesznek. A tervre vonatkozólag megjegyzi, hogy nem lát elég szabad teret, kertet.

Berger Jenő: A legnagyobb, egyetlen baj az, hogy az utcarendezésre nincs költség. Hanem azért a szépitési pénztárban 400,000 korona van már is. Kilátás van arra, hogy 100 év múlva ez az összeg milliókra fog emelkedni. — Egyébként ma Debrecenben úgy állunk, hogy alig lehet építkezni. Az utcák girbék-gurbák, a telkek szabálytalanok. Szabályozási teret 10—20—50 esztendőre nem lehet csinálni. Vagy jó a terv, vagy nem jó. Ha jó, akkor ne változtassunk rajta semmit.

Dr. Szánthó Sámuel: Mindenki örömmel fogadta azt, hogy a város építkezési szabályrendeletével a város vezetősége foglalkozik. A szabályozás által minden városban emelkedik a telkek értéke. Debrecenben azonban a külsőségek szertelen kiterjesztése folytán a belső telkek, házak értéke egyáltalán nem emelkedik. A tervet szerint a Miklós-utcát úgy rendezhetjük, ha a Czégely házat egész lebontatjuk. Ez már lehetetlen idea, ilyen áldozatot nem hozhatunk. Nekünk csak a lehetőség határai közt szabad mozognunk. A nagy körutakat nem valósíthatjuk meg, de az utcavonalakat mégis rendezhetjük valahogy s már ekkor is hasznos munkát végeztünk.

Győry Károly a szabályrendelet tervet átvizsgálta, de az a mai viszonyok tekintetbe vételével 100 év alatt sem vihető keresztül.

Kovács József: Ezt a tervet csak úgy valósíthatjuk meg, ha merészen hozzáfogunk s nem vagyagokodunk, hanem szigorúan tartjuk magunkat ahhoz. A kisajátításoknak soha alkalmasabb ideje nem volt, mint most. A szabályozási tervnél a múltban voltak észrevételei, de azok épen e megjegyzések szerint változás alá estek. Ha cselekedni akarunk, akkor ne habozzunk.

Dr. Balkányi Miklós: A külsőségekre vonatkozólag elfogadhatjuk a tervezetet, a belsőségekre azonban ezt a tervet nem lehet úgy elfogadnunk, hogy a lehetetlenséggel ne számoljunk. Például a Miklós-utca e terv szerinti kiépítése lehetetlen. S ilyen részlete több van a tervezetnek.

Közbeküzlések: Nincs több!

Domahidy Elemér: Azokat a részleteket elodázhathatjuk, de legalább a keresztülvitelüket foganatosítsuk.

Tóth István rövid felszólalása után Aczél Géza indítványozza, hogy egy szűkebb körű bizottságot küldjenek ki, a mely a tervezetet vizsgálja meg s tegyen e bizottsághoz javaslatot.

A bizottság tagjai lettek: Miskolczy Jenő, Latinovics Mihály, Tolnay Kornél, Szikszay Lajos, Berger Jenő, Tüdős János dr. és Fejér Ferenc dr. A bizottság elnöke Kovács József polgármester.

A bizottság 30 napon belül jelentést tartozik tenni az építési bizottságnak.

SZÍNHÁZ.

A székely lakodalom előadására a próbák serényen folynak Balogh Zsigáné Békéssy Rózsai urhölgy vezetése mellett. Az első jelmezes főpróbát holnap este tartják meg a színházban. A szerepek kitűnő erőknél vannak kiosztva. A násznagyok Dezső Kálmán, Zong János, dr. Szabó Márton, az örömapák Cziffer Nándor és Székely Ferenc lesznek. A magyarországi urak pohárköszöntőjét dr. Varga Lajos ur mondja. Érdekes betétek lesznek Bódi Ella urhölgy, a debreceni dalegylet énekszámai, Szathmáry Ferenc cimbalomjátéka. Az asszony és leány szerepeket na-

Budapesti koronás áruház

Piac-utca 7. Vecsey-palota e napokban megnyílik.

gyobbrészt a Dóczy-intézet növendékei töltik be, táncos leányok pedig a legszebb uri leányok sorából kerülnek ki. — Lesz táncbetét is. Alföldi László és Alföldi Karola k. a. által előadva. A komikumról a vövények gondoskodnak, kik bizonyára számtalanszor fogják megnevetetni a közönséget, ezek: Nagy István, Szatke Ferenc, Majoros Richard és Vályi Nagy Gusztáv, ki az utójátékot írta. Az előjegyzett, valamint a még kapható jegyek holnap, Szombaton d. e. 10—12-ig és délután 3—5-ig a színházi pénztárnál válthatók ki, mert az elsőrendű támlásszékek mind előjegyeztek. A zenekarban is lesznek székek beállítva.

Államvasuti munkások színjátéka.

A magy. kir. államvasutak debreceni műhelyének derék munkásaiból műkedvelő társaság alakult, a mely május 31-én a Margit-fürdő dísztermében előadja a *Piros bugyellaris* című népszínművet. Elismeréssel és dicsőréttel emeljük ki a derék munkásokat, a kik szabadságidejüket a legnemesebb szórakozásra fordítják. Gondosan tanulmányozzák a népszínmű irodalom gyöngyét s lelkesedéssel igyekeznek azon, hogy élvezetes formában interpretálják a pompás színművet. A munkások evvel a legnemesebb formában értékesítik szabadidejüket: szórakozva tanulnak és képezik magukat. Dicséretes, elismerésre méltó olyan tény ez, a melyért joggal illeti meg őket a közönség pártolása. A derék munkások buzgólkodását melegen ajánljuk a nagy közönség figyelmébe és pártolásába.

A zenede zenekari hangversenye.

Nehéz feladatra vállalkozott a zenede vezetősége, midőn a filharmonikus zenét akarta megkedveltetni a debreceni közönséggel. Fáradozásának sikeréről nemcsak a multkori és a tegnap esti concert fényes, mondhatni impozáns sikerre tanuskodik, hanem az ország legelőkelőbb zenelapjának, a Magyar Zenelapnak előismerő bírálata is. — Mindig örömmünkre szolgál — írja nevezett lap — ha a vidéken akadnak zenei központok, melyek a zeni haladás szövetségét magasra tartva fényt árasztanak a környék zenei művelődésére. Ilyen elsőrangú vidéki zenei központ a debreceni zenede.

A tegnap esti koncertről is a legszebb impressiókkal távoztunk. Az előadók stilszerű interpretálása, szabatos játéka és az együttes játék kiváló művésziessége egyaránt bámulatos volt. Zenekar száz eset közül 99 esetben nem produkál kifogástalan összjátékot, ez köztudomású. De azt már laikus ember alig tudja, hogy kifogástalan összjáték még nem művészi előadás! A zenede zenekara mindkét szempontból teljesen kifogástalan volt. Dicséret illeti a kitűnő karmestereket Füredi József zenetanárt és Schiller Jánost, valamint az énekvezetőjét, Husz Lajost. Nincs mit tagadni, nehezen lehetett összehozni a zenekart, a próbákkal is sok baj volt, de az eredmény feloldott velök bizonyára az apró bajokat.

Kéler Béla hatásos Csokonai nyitányával kezdődött a concert, mit a közönség Csokonai ünnepségekre való tekintettel adtak elő. Azután Jablonczay Lenke urleány zongorajátéka következett. A romantikus szellemű Weber egyik par excellence virtuóz darabját adta elő, hiven visszaadva a kifejezések finomságát, a változatok gazdag-

ságát. A hol dinasztikus hatásra volt szükség, ott sem hagyta cserben tehetsége. A külföldre szakadt magyar zeneszerző Lavotta, a nagy Lavotta családjából, nemrégiben küldte haza egyik szép darabját, „Menuet”, melyet most talán az országban először, a debreceni zenede adott elő. Tehetséges ember műve, elegendő a hatásra hivatkozni, melyet az este elért Schubertnek, a dal nagymesterének egyik remek darabja (189. mű). Szemnek-fülnek tetszően énekelte a vegyes énekkar. Zongorán Brudi Gy. kísérte. Mascagni világhírű operájának a Cavalleria rusticana előjátékát és Turidu híres Sicilianáját hallottuk aztán. A közönség mindvégig feszült érdeklődéssel hallgatta végig a nagystylű előadást. A Carmennel vetekedő mű interpretálása csaknem teljesen sikerült.

Végül Meyerbeer hatalmasan megkomponált koronázási indulója a Proféta operából tette föl a koronát a mindenkép kitűnő hangversenyre. A hatásos, imponáló erőteljesség teljes kifejezésre jutott a zenekar játékában. De avatottabb toll kell hozzá és mindenek felett hallani kellett ezt az előadást, hogy fölfoghassuk és megérthessük az est jelentőségét és azt a páratlan buzgalmat, mely a zenekart megalkotta. Debrecen közönsége bizonyára készséges segítőtje lesz a zenede igazgatójának nemes törekvéseiben. Lassanként aztán fejleszteni is lehet akkor a zenekart, nagyobb zenekari műveket előadni. Akkor talán Beethoven symfoniái valamelyikére is rákerülhet a sor.

De ahhoz hatalmas erő és tanulmány, segítség kell. A párisi „Société des Concert” két esztendeig tanulta Beethoven IX. symfoniáját. Igaz, hogy Richard Wagner szerint „egyszerűen leirhatatlan szép volt.” Alljon össze hát Debrecen intelligens, zeneértő közönsége és ne legyen közönyös ily nemes célok iránt és akkor nem lesz szükség arra, hogy „közbejött akadályok” miatt halasztani kelljen a concerteket. Mi pedig, felbuzdulva az első nagyobb zenekari hangverseny sikerén, várjuk is ezt a segítséget. Sic itur ad astra!

Kuthi Sándor.

UJDONSÁGOK.

* **Személyi hír.** Frank Ödön dr. királyi kerületi egészségügyi főfelügyelő városunkban tartózkodik.

* **Ipartestületi előljárósági ülés.** Tegnap délután Zelinger Ede ipartestületi elnök vezetése alatt ipartestületi előljárósági ülés volt. Az ülés legfontosabb tárgya volt az ügyrend módosítása.

* **Zár alá vett körzet.** Az állatorvos jelentése alapján a II-ik állategészségi körzetet sertésvész miatt zár alá vették.

* **A Gönczy-egyesület körútja.** A hajdumegyei tanító Gönczy Pál nevét viselő egyesülete folyó évi július hó 9-én kezdődő s hét napra tervezett körutazást rendez. Utirány Debrecen, Budapest, Székesfehérvár, Siófok, Keszthely, Balatonszentgyörgy, Zágráb, Fiume. Az utiköltség az 50 koronát személyenként meg nem haladja. A körutazásban az egyesület minden tagja, tehát nem tanítók és pártoló tagok is részt vehetnek. A jelentkezők a részletes utiterv megküldésekor 20, jul. 3-ig pedig a hátralevő 30 koronát tartoznak befizetni az utazási pénztárba. Felhívjuk az egyesület tagjait, hogy e tanulságos kirándulásban minél nagyobb számmal résztvenni s a részvételre másokat

is figyelmeztetni sziveskedjenek. — Jelentkezni lehet dr. Barcsa János tanítóképzőintézeti tanárnál, (Debrecen, Kollegium) jun. 10-ig. A rendező bizottság.

* **Személyi hír.** Révész Kálmán kassai ev. ref. esperes a Csokonai ünnepségekre Debrecenbe érkezett.

* **Halálozás.** Néhai polgár Sebők Mihályné szül. Dávid Julianna asszony életének 58-ik, házasságának 33-ik évében hosszas betegség után f. hó 18-án elhunyt. Kedves halottunk földi része folyó hó 20-án délután 3 órakor az Árpádtér 5-ik számú házunktól, az ev. ref. egyház szertartása szerint, a nagytemplomban tartandó gyászima után, a Péterfia-utcai temetőben levő családi sírkertbe fog örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztesség tételre rokonainkat, ösmerőseinket és jó barátainkat bánatos szívvel meghívjuk. Debrecen, 1905. május 18. Bánatos férje: özv. Sebők Mihály. Gyermekei: Sebők Vilma férjével Nagy Imrével, nevelt leányukkal Román Erzsikevel. Sebők Etelka férjével Kiss Lajossal. Sebők Lajos nejevel Szabó Irénnel. Unokái: László, Erzsike, Vilma. Közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Gebauer K. temetkezési intézete rendezi.

* **Selyemtenyésztők figyelmébe.** Tisztelettel felhívjuk a selyemtenyésztők figyelmét, hogy a kik óhajtanak selymet tenyészteni, a kiosztás még mindig tart és hernyót tetszés szerinti mennyiségben, a tenyésztés kezdetétől a bevégeztéig szakszerű oktatás mellett bárkinek ingyen adunk, Boldogkert 12. szám alatt, a csolnákázó tóval szemben. A kertészeti egyesület telepéről is meg van engedve a lombszedés. Magy kir. orsz. selyemt. felügyelőség, Debrecen.

* **Butorasztalosok sztrájkja.** A butorasztalos segédek sztrájkja tegnap véget ért. Ugyanis a tegnapi békéltető bizottsági ülésen a mesterek 10 százalék áremelést megadtak; erre a munkások követelésük nagy részét teljesítve látván, a további bérharcot beszüntették. Így ma már mindenütt foly a munka. Csakis Killer Ede munkásai nem elégednek meg az eredménynyel.

* **A máv. altiszti-kör elnöksége tisztelettel értesíti a kör összes tagjait, hogy a kör új helyiségében (állomási épület, tiszti lakosztály, a fizető pénztár mellett, 1-ső és 2-ik lépcső) az átalakítási munkák befejeztettek és az olvasó szoba 2-ik lépcső jobbra a mai naptól a tagok rendelkezésére áll, a könyvosztás folyó hó 24-ik szerda este 6 órakor nevezett épület 1-ső lépcső balra levő könyvtárszobában megkezdődik és ettől kezdve minden szerda és szombat d. u. 6 órától 7 óráig meglesz tartva. A dalkör tisztelt működő tagjait felkéri a dalkör elnöksége, hogy f. hó 20-ától, szombattól a daltanórák pontosan megkezdődnek és a tanórákon teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.**

* **Debrecen szab. kir. város közönségéhez.** Folyó hó 21-ik napján Csokonai Vitéz Mihály halhatatlan emlékü lantosunk, városunk szülötte halálának százados évfordulóját üli a „Csokonai-Kör”. De ez az ünnep nemcsak a Csokonai-köré, nem is Debrecen városáé, hanem az egész magyar nemzeté. Ezeken a napokon az egész magyarság lelke ide figyel, az együttérzés nemes ihletével ide száll gondolatban s szíve nemes lelkesültségének hivatott képviselőit, a hazai irodalmi társaságok előkelőségeit elküldi, hogy nevében, az egész nemzet nevében ál-

Pilseni sör ősforrás

az Első részvény sörfőzdéjéből, Pilsenből, eredeti hordókban csapoltatik vasárnap reggeltől a **Márkus Jenő nagy nyári kert-éttermében.**

dozzanak nagy lantosunk emlékeztetének. — Fogadjuk hát a nemzet lelkének, irodalmának e hó 20-án városunkba érkező képviselőit ünnepi képpel, magasztosult kedéllyel, öltönyt lobogódiszt az egész város s ezeket a lobogókat kérjük, hagyják mindaddig házaikon, míg ünnepségünk lezajlik. Debrecen, 1905. május 15. — A rendezőbizottság.

* **A honvédkapitány sarköve.** A Cegléd-utcai temető lombos fáinak árnyában pihenő örök álmát Csányi Dániel 48-as honvéd kapitány. Sok évvel ezelőtt hunyt el s azóta a feledés fátyola borult rá. Egyszerű sírját egy emlékkő jelzi, melyet körülbelül 40 évvel ezelőtt a debreceni főiskola lelkes ifjúságának kegyeleme emelt. Negyven év nagy idő, még ha körül van is szó. A szép emlékkő is érzi ezt, melynek alapzata nagyon megrongálódott s a kijavításra nagyon is rászorult. Kár volna, ha a szép emlék, melyet a kegyelet emelt, a feledés miatt veszendőbe menne. Ajánljuk a főiskolai ifjúság figyelmébe.

* **Öngyilkossági kísérlet.** Súlyos vádakkal illetve 16 éves Tóth Lidia cseléd leányt egyik rokona. Szégyen pirja futotta el a fiatal leány arcát s sirva védekezett ellene. Mit sem változtatott a helyzeten, mert rokona nézete nem változott. A leány elkeseredésében, hogy róla saját rokona terjeszt alaptalan híreket, tegnap reggel gazdája lakásán marólugot ivott. Szerencsére a méregből csak keveset ivott s így felgyógyulását biztosra veszik. Beszállították a köz-kórházba.

* **Elfogott cigányok.** A csendőrség egy csapat kőborcigányt fogott el a határban, akik abba a gyanuba keveredtek, hogy ők az okai a közelben történő gyakori lopásoknak. A cigányokat a bűnügyi osztálynak adták át, míg a vizsgálatot ellenük befejezik.

* **Nyolcszázézer ékszer.** A rendőrséget ritkaság számba menő ékszer eltűnéséről értesítették tegnap. Az ékszer egy férfi nyaklánc, mely gazdagon van díszítve briliáns kövekkel. Értéke nyolcszázézer frank. Tulajdonosa Habil Salamon párizsi ékszerkereskedő. A megtaláló huszezer frank jutalomban részesül, ha az ékszert beszolgáltatja.

* **A katolikus templom tolvaja.** A róm. kath. templomban már régebben észrevették, hogy valaki az oltártakarót lopkodja. Lassankint vagy nyolc darab tűnt el, annélkül, hogy elcsípték volna. Tegnap Csonka Mihályné személyében sikerült a templom fosztogatót elfogni. Éppen a templomból távozott, mikor észrevették a táskájából kilátszó oltártakarót. Csonka Mihálynét átadták a rendőrségnek.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Téglási Zsuzsanna ref. 7 éves, Osváth János ref. 71 éves, Csincés Eszter ref. 7 hónapos, Bokor Istvánné r. kath. 24 éves, Tóth Sándor ref. 54 éves, Faragó Ernő r. kath. 49 éves, Farkas Lajosné ref. 54 éves és László Andrásné ref. 87 éves.

* **Lawn-tenis a Boosraiban.** A Booskai kerttulajdonosok a kirándulók szórakoztatására újabb lawn-tennis pályát létesítettek. Az új pálya megnyitása vasárnap lesz.

* **Asszonyok harca.** Nagy riadalmat csinált tegnap egy Árpád-téri vendéglősné. A sors véletlenül régi haragosával hozta össze, akinek látására olyan düh fogta el, hogy megfeledkezve magáról, rontott rá. Körmeivel véres barázdát szántott ellenfelének arcán, majd kalapját, ruháját szaggatta

le róla és tépte darabokra. A megtámadott asszonyt annyira meglepte ez a nem várt eredmény, hogy védekezni sem tudott s csak futással tudott tőle megmenekülni. Másnap a rendőrségen panaszt emelt ellene, akitől százkorona kártérítést követel elszaggatott ruháiért.

* **Alaptalan vád.** Gyanus körülmények közt halt el pár évvel ezelőtt Erdélyi Józsefné vámospércsi lakosnő. A faluszája azt sugta-bugta, hogy a férje megmérgezte. A sok sugás végre a hatóság fülébe is eljutott, mely megindította a vizsgálatot. Az asszony hulláját exhumálták s felküldték vizsgálatra Budapestre. A gyanu alaptalan volt. A kir. ügyészség beszüntette az eljárást s a hulla maradványait tegnap eltemetés végett leküldték a rendőrséghez. A hullarészeket ma Bardócz András r. biztos fogja eltemettetni.

* **Betörés ablakon át.** Érzékenyen megkárosította egy eddig ismeretlen tettes Vass János favágót. Bercsényi-utca 89. sz. alatt lévő lakása ablakát véletlenül nyitva felejtette. A tettes ezen át hatolt be s a ládában lévő harminc koronát ellopta. A rendőrség megindította a nyomozást.

* **Eredeti Pilseni sör „Ősforrás“** az Első Rézvény sörözőből, Pilsenből, eredeti hordókat csapoltatik vasárnap reggeltől a Márkus Jenő nagy nyári kert éttermében.

* **Az angol királynő szálloda éttermében minden este cigány-zene.**

* **Harisnya-kiállítás és vásár** megnyílt Bartha főtéri üzletében.

* **Törlesztéses pénzközlőket** jelzálógra, sőt 2 kezes mellett személyhitelre is a 30 pénztintézet közül legolcsóbb helyről gyorsan kieszközöl. Több tartozásokat földbirtokra, bérházra 3 és fél, 4 százalékos kamatu kölcsönre átkonvertál Rácz Béla bankiródjája Debrecen, Csapó-u. 12. sz. a.

* **Napernyő-különlegességek** nagy választékban legolcsóbban kaphatók Barthánál.

* **Specialista férfi-, fiú- és gyermek-szalmakalapokban Fekete Jakab férfidivatkereskedő, Debrecen.**

* **Legújabb verseny** tölthető zseb-tollnyél, legyszerűbb kezeléssel, minden tollhoz alkalmas, jótállás mellett, darabja 1 korona 60 fillér, Pongrácz Géza papírkereskedésében.

* **Valódi angol zsefir** bluz-kelmék darabja 3, 3-60, 5-40, mérték után készítve 7, 8 és 10 korona Barthánál.

* **Legszebb angol zephir ingblousok** kaphatók Feketenél.

* **A legjobb szabású finom ural fehérneműk és angol női ingblousok** kizárólagos készítője Békés Lajos, Piac-utca 44.

* **Egy fiatal leány alkalmazást** nyer Mentze Henrik újdonságok áruházában.

Burián báró hiába működik.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, május 18.

Amint előrelátható volt, Burián báró közös pénzügyminiszter missziója hajótörést szenvedett.

Amit ő keresztül akar vinni, az egyáltalán nem felel meg a nemzeti követelményeknek. Épen ezért nem is viheti keresztül.

A függetlenségi párti vezérférfiak, a kikkel már tárgyalt Burián, kijelentik, hogy azon az alapon, a melyen Burián missziója áll, nem lehet a válságot megoldani.

Értesüléseink a következők: Budapest, május 18. Burián báró

ma tárgyalt a vezérő-bizottság összes itthonlevő tagjaival. Hosszasan tárgyalt báró Bánffyval, Darányi Ignáccal és Szederkényi Nándorral. Kossuth Ferenc nincs Budapesten s holnap délben 1 órakor érkezik haza csak.

A függetlenségi pártkörben ma nagyon élénk volt az élet. A beavattak kijelentették, hogy Burián olyan programot ad, amely alapján nincs kilátás a válság megoldására. Hangoztatják is, hogy Burián tárgyalásai után a nemzethez fordulnak s felvilágosítják, miért nem lehet Burián terveit megvalósítani.

Apponyi Albert gróf ma Eberhardra utazott. Kijelentette, hogy ő rá nincs szükség s azt fogja tenni, amit Kossuth javasol, miután Kossuthal minden tekintetben szolidáris.

Burián, a kiket nem talál, azoknál leadta névjegyeit.

Valószínű, hogy a leadott névjegyeken kívül rövid idő múlva semmi más nem jelzi a Burián misszionárius utját, a melyen az osztrák politika végrehajtó közege hajótörést szenvedett.

TÁVIRATOK.

Osztrák politikai körökből.

Prága, május 18. A német képviselő tanácskozása éjjel fél 1 óráig tartott. Végül elhatározták, hogy a költségvetést és néhány kisebb gazdasági javaslatot kikapcsolnak az obstrukcióból.

A háboru.

Oroszországra nézve kedvezőtlen hírek röpködnek a világ minden tája felé úgy a tengeri, mint szárazföldi harctérről. Ugy látszik Anglia nagyon fél attól, hogy Oroszország elveszett prezstizsét vissza találja szerezni s hogy a gyarmatügyi politikában újból hatalmas leendő. A szárazföldi seregek közt járványról ad hirt a londoni távirati ügynökség, Rosdensztveszkyn pedig szomorú diagnózist állapít meg. Azt mondja, hogy agyilagulásban szenved. Persze e híreknek csak kötve lehet hinni s azok a japán értékpapírok árfolyamának emelésével vannak összefüggésben.

Ime hireink:

London, május 18. Ide jelentik, hogy a szárazföldi orosz csapatok közt gümös-pestis ütött ki. Ez az irtózatos betegség már is nagyban szedi áldozatait.

London, május 18. Ide érkezett hírek megerősítik a Rosdesztvenszky betegségről szóló híreket. Rosdesztvenszky állítólag paralysis progresszívában szenved.

A spanyol király beszéde.

Madrid, május 18. A király születésnapján ünnepsége alkalmából felelve a hozzáintézett beszédre, azt a reményét fejezte ki, hogy a küszöbön álló utazása a népek között fennálló köteléket szűkebbre fűzi és hozzájárul a világbéke biztosításához.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Monstre lopási bűnpör.** Még emlékezetében van bizonyára a közönségnek az a nagyszámu lopásokban bővelkedő hajdusoboszlói bűneset, mely mult év október havában jött napfényre. A vizsgálat a rengeteg anyaggal sokáig végezhetett, úgy, hogy az ügy főtárgyalása tegnap kezdődött meg. A főtárgyalás elnöke Oláh Miklós, szavazó bírák Balogh Zsigmond és Tóth Aurél. A vádat Horváth István ügyész képviseli. A vádlottakat öt ügyvéd védi, élén Szilágyi Bálinttal. A terjedelmes vádirat felolvasása után kihallgatták a vádlottakat, névszerint: id. Kerezi Bernátot, ifj. Kerezi Bernátot, Elek S., Kerezi A., Elek S.-né, Bézi Eszter és Kerezi Bernátnét. A mint látszik, egy familia vallhatja magáénak a különféle pajtabetöréseket és rablásokat. A vádlottak, különösen id. Kerezi Bernát és Elek Sándor állhatatosan tagadnak. Délután a közel száz tanu kihallgatása megkezdődött. Ma folytatják a bizonyító eljárást.

§ **Váradí Imre bűntígye.** Várad Imre híres bűntígyében tegnap befejezték a bizonyító eljárást, mely után a vád- és véd-beszéd is elhangzott. Az ítélethirdetés azonban nem tegnap történt meg, hanem szombaton délelőtt fogja a bíróság az ítéletet kihirdetni.

HIREK.

Éjjeli posta.

Schweidel szobrának leleplezése. (Éjjeli express tudósítás.) Ma leplezték le Zomborban Schweidel Józsefnek, a nagy idők vértanújának, a város szüüllöttének szobrát. Az ünnep egyik része a városnak a mai napon tartott rendkívüli közgyűlésén folyt le, ahol Latinovics Pál főispán nagyhatalú hazafias beszéddel emlékezett meg a mártírhaltalt halt vitéz tábornokról, a csodálatos korról, mely a világ méltó bámulatát keltő nagy férfiakat ajándékozott a magyarságnak. A beszédet nagy lelkesedéssel fogadták.

Scharf Móric apja haldoklik. (Éjjeli express tudósítás.) A tisztaeszleári pör főhősének, Scharf Móric édesapja, Scharf Salamon haldoklik. Tegnap szélhűdés érte és félholtan szállították a Rókus-kórházba. A szegény ember hozzátartozói értesítették fiát, Scharf Móricot Amsterdamba. Érdekes, hogy a fiu néhány nap előtt látogatáson volt édes apjánál és nem sejtette, hogy utoljára látta.

Öngyilkoskísérlet. (Éjjeli express tudósítás.) A Baross-téren lévő Központi-szállóban ma délelőtt Bécsi-Nagy József állatorvosnövendék öngyilkos szándékból valószínűleg ópiumot ivott és súlyos sérüléseket szenvedett. Tettének okát nem tudják. A mentők az I. számú belgyógyászati klinikára vitték.

Öngyilkos müegyetemi hallgató. (Éjjeli express tudósítás.) Böhm Vilmos 20 éves müegyetemi hallgató ma reggel az Üllői-ut 22. számú házban halántékon lőtte magát és meghalt. A szerencsétlen fiatal ember, aki már tavaly is követett el öngyilkoskísérletet, nem hagyott hátra semmi irást, melyből öngyilkosságának okára következtetni lehetne. Tegnap este, amikor hazajött, a házmesterrel kedélyesen elbeszélgetett, ma reggel halva találták az ágyban. Félegyházán lakó szüleit táviratban értesítették fiuk szerencsétlenségéről.

A Hámor család.

(Folytatás.)

Néhány hét telt el. Hámor Irénnek egész örökkévalóság. Hirt sem hallott Tiborról. Azt se tudta, mi történt vele. Sejtette, hogy a fővárosban van,

mert hiszen tudta róla, hogy hivatása oda köti, de soha sem birt, soha sem tudott vele találkozni. Pedig kereste az alkalmat hozzá.

Szülei argus szemekkel őrködtek fellette. Szerették s féltették gyermeküket. Soha, egyetlen lépést sem tehetett magában. Ha bárhová ment, vele voltak vagy a szülei, vagy a Marinkai özvegye. Az ő kedvéért változtatták meg elhatározásukat is, hogy falusi kastélyokba mennek. — A fiatal özvegy a csendes kastélyban sokkal többet buslakodott volna. Fenn a fővárosban azonban, ahol életelevenség, változatosság uralkodik, mindég, sőt sűrűn merül fel valami, ami a feledést jobban elősegíti, vagy legalább könnyebbé, elviselhetőbbé teszi.

Marinkainénak kellett tehát sétára kíséni Hámor Irént, aki ezt a szórakozást sűrűn kereste. Nem mintha lelkesült volna a sétákért, de mindég azt remélte, hogy valahol valahogy mégis csak meglátja Tibort s beszélhet vele. Szerette volna tudni, hogy mi történt. Mert ő nem tudott semmit. A szülei végtelenül titkolóztak előtte.

Szeretett volna találkozni, hogy megmondja Tibornak azt is, a mi azóta ő vele történt. Megmondja neki, hogy szülei akaratára menyasszony lett, menyasszonya Déri Kálmánnak, akit soha sem szívelhetett, de most gyűlöli.

Nem kis aggodalom szállta meg a szép leányt, mikor szülei arról értesítették, hogy az esküvő napja közel van. Annyira félt tőle, hogy még kérdést sem mert tenni, mikorra tervezik.

Egyik sétája alkalmával Marinkainétól kérdezősködött:

- Szóltak neked az esküvőről?
- Igen.

(Folyt. köv.)

Hirdetmény.

A Kövesdy János féle alapítványból 25 fiu és 25 leány, együtt 50 gyermek fog téli ruhával és csizmával ellátatni.

Felhivatnak mindazok, kik ezen ruhákhoz szükséges szöveteket, valamint a csizmákat szállítani óhajtják, hogy szövet mintáikat az árak megjelölésével együtt és egy pár minta csizmát az ár megjelölésével együtt a Közgyámi hivatalhoz a f. évi május hó 27-ik napjának d. u. 5 óráig adják be.

Bővebb értesítést ugyancsak a Közgyámi hivatal ad Városház I.-s6 emelet 28. sz. alatt.

Már rendszeresen kapható

Uradalmi vaj

1 kiló 1 frt. 20 kr. t

Gyenge Májusi liptói

turó 1 kiló 80 kr. t,

mindennap friss minőségben.

Tisztelettel

Deutsch Lajos,

Piacz-utoza 38.

A t. borfogyasztó közönség

szíves figyelmét felhívom, hogy egy székelyhídi bortermelőtől **nagyobb mennyiségű bort sikerült megvennem** s ezáltal azon kellemes helyzetben vagyok, hogy **egy liter érmelléki bort 26 kr.-ért szolgálhatok.**

Fé. literenként is kapható.

Tisztelettel

Bán Kálmán,

Debreczen, Egyház-tér 15. szám. (A Csokonai-kerttel szemben.)

Május 20-án. Május 20-án.

Angelotti múltató

Első nagy

megnyitó előadás!

„Arany Bika“ szállodában.

Busson csoport,

szenzációs mutatványokkal:

Egy Varieté a Varieté színpadán.

Stersohn, Darlon,

fog- légtornász, nyújtó- és kapa-ugró

Hirneves, egyveleg mutatványaikal.

Davons

Csoda majma, az ugynevezett II-ik **Consul, mint Akrobata.**

Toisset,

látványos zenemutatvány.

Vasvári Adolf,

budapesti komikus saját alakításaival

Renée D. Ormesson,

Francia excentrique.

Bodrogi Rezső,

jellem-komikus.

Schura Kraszawitca,

dán-orosz hangverseny énekesnő.

Rádai Teréz,

soubrette.

Komlóssi Emma

kuplé énekesnő.

Soldos Gizella,

operett énekesnő.

Fodor Elza,

énekesnő és tarantella tánczosnő.

Rétei Vilmos,

kórikus.

Wagner Lajos,

kuplé énekes.

Grätz Károly, karmester.

Kezdeté 8 órakor. Belépti-díj: 1 kor.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a kert kedvezőtlen idő esetén teljesen fedve van, tehát akár esős, akár szép időben az előadás megtartatik.

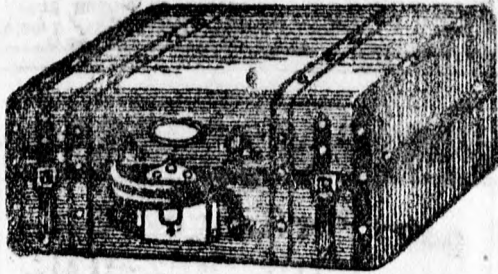
Az előadások teljes műsora, úgy mint eddig, szigorúan családi jellegűek és felette szórakoztatók.

Becses pártfogásukért esd

Özv. Angelotti Vilmosné, igazgató.

Éltető ételek és italokról, nemkülönbön pontos és szolid kiszolgálásról gondoskodik,

Németh András és Tsa.

Uti bőröndök, láda kofferek, kézi táskák, berendezett uti készletek, mindennemű utazási cikkek és tennisz-felszerelések nagy választékban olcsó áron

BORSOS KATÁNÁL,

Debreczen, Városháza,

Minden faj **Szőnyeg**, szövet, csipke és applicált **függönyök és stórok** valamint ajtó és ablakra való és nyári függönyök, applicált és himzett posztó, plüss és selyem **asztal és ágyszerítők**.

Szines jó mosó női ruha, blouze és férfing szövetek, tennisz flanellek.

Dívtos női és férfi **harisnyák** és **Zsebkendők, Batist fehérnemű, fürdőköpeny**

Kardos László

üzletében,
Debreczen, Kossuth-utóza 9. szám.

ÁRON MIKSA

Dréher Antal kőbányai se főzdejénel vezérképviselője Debreczen és vidékére.

Van szerencsém tisztelt vevőimmel s a fogyasztó közönséggel tudatni, hogy söröspalackjaim teljesen légmentes elzárására sikerült a „The General Bottle Seal Syndicat Limited” Londoni cég szabadalmát a helybeli piac részére kizárólagos használattal megnyernem.

Seal-dugóval elzárt üveg.

A „Seal” (pecsét légmentes elzáráselvény):

1. A legnagyobb tisztaság, mert a parafadugó moszatja nem juthat a sörbe.
2. Az üveg szájának teljesen légmentes és nagy feszítő (ca. 2-8 légnyomás) elleni elzárása, ami a sörben levő szénsav elillanását teljesen lehetetlenné tévén, a sör hosszabb időn át sem veszti el kellemes tündő ízét.
3. A legnagyobb biztonság hamisítás ellen, mert az üveg elzárása csupán az ezen célra szerkesztett géppel eszközölhető.
4. Dacára a légmentes elzárásnak, a palack egy szeggel is a legkönnyebben felbontható.
5. Tetszetős külső, könnyű kezelés.

Az üveg keresztmetszete.

Midőn még a fogyasztó közönség szives figyelmét felhívom arra, hogy akár a fent említett rendszerű elzárással akár a közönséges cégbeégetéses parafadugóval ellátott üvegekben valódi

„Dréher”-féle ser

csupán az itt látható védjegyes czimkével kapható.

Magamat a nagyérdemű vevőközönség szives pártfogásába ajánlva, vagyok

kiváló tisztelettel

Áron Miksa.

Aláírási felhívás

a „Tiszavidéki Mezőgazdák szövetkezetének” megalakítására.

Hazánk mezőgazdasági viszonyaink helyzete az utóbbi években annyira kedvezőtlené vált, hogy ma már nem elegendő, ha a gazda szakszerű, lehetőleg belterjes gazdálkodással igyekszik jövedelmét gyarapítani, hanem arra is nagy sújt kell fektetni, hogy terményének értékesítésénél a lehető legmagasabb napi árakat érje el és a gazdasághoz szükséges beszerzéseit lehetőleg jutányosan eszközölje.

Terményeink értékesítésénél tehát az a termelő célja, hogy a fogyasztókkal lehetőleg közvetlen érintkezésbe jusson.

Különös fontossággal bírnak ez irányban éppen a magy. kir. kincstár, m. kir. honvédség és cs. és kir. közös hadsereg részére történendő szállítások.

Ugy ezen, mint az alább felsorolt célok elérése végett elhatároztuk a „Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezetének” megalakítását.

Régi közszükségletet van hivatva betölteni a szövetkezetet. — Céljai a többek között:

a) **termény beszerzése, eladása** bizományképen és a terményszállítási vállalatok minden ágazatának felkarolása.

b) **raktárházak létesítése**, lehetőleg állami kedvezményvel és a szövetkezet tagjai részére **hitelnyújtás** a rendelkezésre álló eszközökhöz mérten.

c) a gazdaság és gazdasági iparhoz szükséges termények **vetőmagvak és gépek, gyátmányok és más a gazdák szükségletét képező cikkeknek közvetítése.**

d) iparágak, sertéshizlalda és kiviteli piac létesítése érdekében a szükséges lépések megtétele **biztosítási ágazat létesítése** a gazdaság körében stb.

e) **gőzeke beszerzése** és annak megfelelő bérösszeg ellenében kikölcsönzése.

Egy üzletrész 100 koronában állapítatik, ez összegből 50 korona az alakuló gyűlés megtartása után 30 nap alatt, a másik 50 korona pedig további 80 nap alatt fizetendő be. A tagok csak a jegyzett üzletrész erejéig felelősek. A jegyzet összegek befizetése a „Debreceni Hitelbank Részvénytársaságnál” történik: ugyancsak ez intézetnél vagy ez intézetnél vagy bármely alapítónál jegyezhetők az üzletrészek is.

A Debreczenben tartandó „Alakuló közgyűlésre” a szövetkezet tagok külön értesítő útján fog-
nak meghívatni.

Debreczen, 1905. május havában.

Alapítók: Rickl Antal, a debreceni gazd. egyesület elnöke, Berger Mór, Király József, Ferray Ernő, Bilkei Kövesdi Imre, Rosinger Lajos és József, Dr. Abraham Dezső, Gyémánt Samu, Fisch Lajos, Rosenfeld Salamon, Osanak János, Kenyeres Károly, Gerébi Pál, Mandel Jenő, Tóby József, Gara Alajos, Király Gyula, Nagy Jakab, Ungváry József.

